

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„Růst začíná tam, kde dítě cítí důvěru, radost a přijetí.“

Kruh srdce

VZTAHY • EMOCE • TRADICE

Kruh přírody

SVĚT KOLEM NÁS

Kruh poznání

ZVÍDAVOST • OBJEVOVÁNÍ

Kruh příběhů

JAZYK • KULTURA • KOMUNIKACE

Společně
objevujeme
svět

Malé
kroky,
velké
objevy

DĚTI
PŘÍRODA
PŘÁTELSTVÍ
BUDOUCNOST

MATEŘSKÁ ŠKOLA HALŽE

1. Identifikační údaje o škole

Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Údaje o škole

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Halže, příspěvková organizace

Sídlo školy: Lipová 220, Halže 347 01

IČO: 60610867

Ředitelka školy:

Mgr. Daniela Potocká

- Telefon: 727 889 707
- reditel@zsmshalze.cz
- www.zsmshalze.cz

Vedoucí učitelka mateřské školy:

Bc. Daniela Packanová, DiS.

- Telefon: 727 889 709
- skolka@zsmshalze.cz

Zpracovatelé programu:

Bc. Daniela Packanová, DiS., Mgr. Daniela Potocká, kolektiv MŠ

Zřizovatel

Název zřizovatele: Obec Halže

Adresa zřizovatele: Žďárská 187, Halže 347 01

Platnost dokumentu

Platnost dokumentu: 1.9.2025

Verze ŠVP: 1

Číslo jednací:

Datum projednání v pedagogické radě: 28.8.2025

Ředitelka školy, razítko školy.

.....

2. Charakteristika školy

Lokalita školy

Mateřská škola se nachází v klidné části obce Halže. Situovaná je v přirozeném a klidném prostředí, obklopena vzrostlými stromy a keři, mimo hlavní dopravní ruch. Tato poloha vytváří bezpečné a podnětné prostředí pro děti a zároveň podporuje každodenní kontakt s přírodou. V blízkosti mateřské školy se nachází veřejná sportoviště, která jsou pravidelně využívána k pohybovým a poznávacím aktivitám dětí v rámci vycházek a pobytu venku. Obec Halže je vzdálena přibližně 7 km od města Tachova, a je dostupná jak osobním automobilem, tak i pravidelnou autobusovou linkou.

Charakteristika a specifika budovy

Mateřská škola funguje jako součást Základní školy a Mateřské školy Halže, příspěvkové organizace. Nachází se na okraji obce v zástavbě rodinných domů. Budova byla cíleně vybudována pro potřeby předškolního vzdělávání v roce 1979 a je stavebně propojena s budovou základní školy a školní jídelnou.

Vnitřní uspořádání mateřské školy je přizpůsobeno potřebám dětí předškolního věku. Třídy jsou světlé, vzdušné a dostatečně prostorné, aby podporovaly přirozený pohyb, hru, tvořivost a samostatnou činnost dětí. Uspořádání prostoru reaguje na momentální potřeby dětí i proměnlivý rytmus dne. Součástí zázemí jsou dvě oddělené ložnice, které dětem zajišťují klidné a nerušené prostředí pro odpočinek.

K budově přiléhá prostorná a členitá školní zahrada, která navazuje na vnitřní prostředí mateřské školy a nabízí dětem bezpečný prostor pro spontánní hru, pohyb a objevování. Zahrada je vybavena pískovištěm, herními prvky a blátivou kuchyňkou. Přírodní prvky a otevřené plochy poskytují dětem prostor ke smyslovému vnímání, manipulaci s přírodninami i tvořivému experimentování.

K pohybovým aktivitám slouží také tělocvična umístěná v budově základní školy, která je pravidelně využívána k rozvoji pohybových dovedností.

Nejvyšší počet povolených dětí v mateřské škole

Maximální kapacita zařízení je 48 dětí. Děti jsou rozděleny do dvou tříd s maximální kapacitou 24 dětí na třídu.

Specifika jednotlivých tříd

Mateřská škola má dvě třídy s heterogenním složením a celodenním provozem. Vzdělává děti ve věku od 3 do 7 let, včetně dětí s podpůrnými opatřeními. Heterogenní složení tříd umožňuje přirozené vrstevnické učení, vzájemnou pomoc mezi dětmi a podporu individuálního tempa rozvoje každého dítěte. V obou třídách jsou vytvořeny podmínky pro soužití dětí různého věku. Mateřská škola je součástí sítě škol Začít spolu a veškerá organizace dne i prostorové uspořádání tříd vychází z principů tohoto programu. Obě třídy jsou rozděleny do center aktivit, která dětem umožňují volbu, samostatnou práci i spolupráci v menších skupinách.

Každou třídu zajišťují tři pedagogické pracovnice. Dvě učitelky a jedna asistentka pedagoga. Denní režim je organizován pružně a s ohledem na rytmus skupiny i individuální potřeby. V době odpočinku jsou respektovány děti s menší potřebou spánku. Dětem, které neusínají je ve třídě nabízena klidná činnost v relaxačním režimu.

Součástí vybavení tříd jsou také interaktivní tabule, jež obohacují vzdělávací nabídku o digitální prvky. A koutkem podporujícím smyslové hraní. Obě třídy jsou vybaveny klavírem, který je přirozenou součástí hudebních a rytmických činností.

3. Pedagogický tým školy

Charakteristika týmu mateřské školy

Pedagogický tým tvoří ředitelka školy, vedoucí učitelka, učitelky a asistentky pedagoga. Organizačně je mateřská škola součástí Základní školy a Mateřské školy Halže, příspěvkové organizace, jejíž statutární zástupkyní je ředitelka školy. Pedagogické a provozní vedení zajišťuje vedoucí učitelka pro mateřskou školu, která zároveň působí jako metodická opora celého týmu.

Vedoucí učitelka pro mateřskou školu je držitelkou certifikace učitelky programu Začít spolu a svým přístupem systematicky rozvíjí kvalitu vzdělávání, pedagogické kultury i týmové spolupráce. V rámci své role působí jako mentorka, garantka vize a iniciátorka změn, které jsou v souladu s rámcovým vzdělávacím programem a potřebami dětí i rodin.

Práci týmu charakterizuje otevřená komunikace, důvěra a cílená zodpovědnost. Spolupráce je založena na vzájemném respektu, sdílené odpovědnosti a aktivní podpoře profesního rozvoje všech členů týmu. Pedagogové přistupují k dětem s respektem a tvoří bezpečné a podnětné prostředí, kde je každé dítě vnímáno jako jedinečné. Učitelky i asistentky pedagoga průběžně rozvíjejí svou odbornost i citlivost k potřebám dětí, čímž spoluvytvářejí harmonické a vstřícné prostředí pro vzdělávání. Řídí se etickým kodexem školy.

Pedagogický tým pravidelně reflektuje svou pedagogickou práci a společně plánuje další kroky ve vzdělávání dětí. Učitelky a asistenti pedagoga spolu úzce spolupracují při plánování, realizaci i vyhodnocení vzdělávací nabídky.

Profesní rozvoj pedagogických pracovníků

Pedagogický tým se aktivně zapojuje do DVPP a vnímá profesní rozvoj jako přirozenou a nezbytnou součást své práce i kvality vzdělávání. Ředitelka školy systematicky podporuje další vzdělávání členů pedagogického týmu, a to jak organizačně, tak finančně.

Mateřská škola je součástí sítě mateřských škol Začít spolu – učitelky se mohou účastnit Dnů ve školce Začít spolu, vzdělávacích workshopů a dalších akcí zaměřených na sdílení praxe a metodickou podporu konceptu otevřeného učení. Pedagogové jsou vedeni k samostatnému vyhledávání vzdělávání dle vlastních profesních potřeb a oblastí, na které se chtějí ve své práci zaměřit.

Pedagogický tým se průběžně účastní prezenčních i online školení. Např. předškolní poradna, webináře NPI.. Témata vzdělávání jsou volena na základě aktuálních potřeb mateřské školy a individuálních rozvojových cílů členů týmu. Pedagogický tým sdílí poznatky ze školení i webinářů, diskutuje jejich dopad do praxe a reflektuje možnosti zapracování do vzdělávacího procesu. Profesní rozvoj je vnímán jako přirozená součást praxe a jako důležitý nástroj zajištění kvality mateřské školy.

4. Podmínky vzdělávání

Psychosociální podmínky

V mateřské škole vědomě vytváříme vstřícné, bezpečné a podnětné prostředí ve kterém se děti cítí přijímané, vnímané a respektované. Vztahy mezi dětmi a dospělými stavíme na vzájemné důvěře, otevřené komunikaci a ohleduplnosti. Věříme, že pozitivní klima je základem pro zdravý vývoj dětí a jejich chuť objevovat svět.

- Děti mají prostor být sami sebou, vyjádřit svůj názor a podílet se na rozhodování, která se jich týkají. Respektujeme jejich tempo, potřeby i odlišnosti. Zohledňujeme je při organizaci dne, volbě činností i v přístupu k adaptaci.
- Podporujeme přirozené začleňování dětí do kolektivu, rozvíjíme jejich samostatnost i schopnost spolupráce.
- Pedagogičtí pracovníci jsou pro dítě partnerem, pomocníkem a průvodcem na jeho cestě poznávání.
- Všechny děti mají v mateřské škole rovné příležitosti a respekt k individualitě
- Uplatňujeme prvky formativního hodnocení a popisného jazyka, aby si dítě vytvářelo svůj názor (sebepojetí) na základě sebeuvědomění, aby bylo schopno znát svou cenu, čímž přispíváme k prevenci sociálně – patologických jevů (reflektivní kruh, portfolio, slovní zpětná vazba).
- Děti jsou seznamovány s pravidly, na jejichž tvorbě se podílejí tak, aby se ve třídách vytvořil respektující kolektiv.
- S chybou pracujeme jako s přirozenou součástí učení. Děti jsou vedeny k tomu, aby chybu vnímaly jako příležitost k hledání nových řešení a k rozvoji vlastního myšlení.
- Učitele i asistenti pedagoga se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany, patologických jevů), umožňují dětem dostatek prostoru při adaptaci.
- Učitelé a asistenti pedagoga podněcují pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.
- Důvěra mezi dětmi a dospělými je podporována všemi zaměstnanci mateřské školy. Učitel dětem nenásilně dává vzor prosociálního chování.
- V případě potřeby je rodičům doporučena konzultace v rámci ŠPP či vyšetření u odborníka (logopeda, praktického či odborného lékaře, PPP, SPC).
- Pro nově přijaté děti je vytvořen adaptační program, jehož cílem je usnadnit vstup do předškolního vzdělávání a podpořit pocit bezpečí a jistoty. Adaptace probíhá individuálně, s ohledem na potřeby dítěte a v úzké spolupráci s rodinou.

Spolupráce školy s rodinou

Spolupráce s rodinou je u nás založena na důvěře, vzájemném respektu a aktivním zapojení rodičů do života mateřské školy.

- Vytváříme podmínky pro aktivní zapojení rodičů.
- Rodiče jsou motivováni k tomu, aby vnímali úlohu mateřské školy jako doplňující k roli rodičovské výchovy.
- Velmi důležitá je komunikace mezi týmem školy a rodinami. K dosažení otevřené a důvěrné komunikace je nutné přijetí vzájemné zodpovědnosti k vytvoření dobrého partnerského vztahu.
- Pro vybudování efektivní komunikace mezi rodinami a týmem školy máme vypracovaných několik formálních i neformálních strategií – třídní schůzky, individuální schůzky, dětská portfolia, rodičovské kavárny, dny otevřených dveří, aplikace Naše MŠ)
- Navazování kontaktu s dítětem a jeho rodinou začíná ještě před samotným zahájením docházky do mateřské školy.
- Věnujeme se seznámení zákonných zástupců s prostředím školy, jejími hodnotami, filozofií a organizačním uspořádáním. V tomto období umožňujeme společné návštěvy rodičů s dítětem – ať už na školní zahradě nebo přímo ve třídě. Hlavním cílem je posílení důvěry a pocitu jistoty u rodičů, což jim umožní lépe dítě v adaptačním procesu podpořit. Zároveň sbíráme informace o dítěti, jeho domácím zázemí a individuálních potřebách.
- Po nástupu do mateřské školy se soustředíme na vytvoření bezpečného a stabilního prostředí, které dětem pomáhá zvládnout změnu a usnadňuje odloučení od rodiny.
- Rodiče jsou zváni k aktivní účasti na vypracování ranního úkolu spolu s dětmi.

Součástí naší spolupráce je také praktická pomoc – např. zajištění pomůcek či surovin pro centra aktivit (např. domácnost, dílna aj.). Věříme, že aktivní zapojení rodičů přináší dětem pocit propojení světa domova a školky, posiluje jejich jistotu a důvěru v nové prostředí.

Nabízíme rodičům pravidelné příležitosti ke společnému setkávání formou společných akcí pro děti a rodiče, ale i relaxačních či komunitních setkání výhradně pro rodiče, která mají podpůrný a stmelovací charakter. Postupně zavádíme nové formy podpory zaměřené na duševní pohodu a vnitřní rovnováhu rodičů – například skrze tvořivé dílny, posezení či tematické večery. Mateřská škola získala certifikát Rodiče vítáni.

Rodiče mohou být, po domluvě s učitelkou, přítomni se svými dětmi v mateřské škole, a to v různých rolích:

- rodič jako pomocník při adaptačním procesu
- rodič pozorovatel
- rodič asistent
- rodič, který si připraví a vede část nebo celé téma

Spolupráci s rodinou pravidelně reflektujeme prostřednictvím rozhovorů s rodiči a dotazníků spokojenosti, jejichž výsledky využíváme pro další rozvoj školy.

Organizace chodu

- Mateřská škola je v provozu od 6.30 do 16.30 hod.
- Organizaci průběhu dne je možné dle potřeb a okolností upravit.
- Dbáme na přiměřené rozvržení spontánních činností, nepřímo řízených i řízených vzdělávacích činností v průběhu pobytu dětí v MŠ.
- Děti mají dostatek času na spontánní hru, mohou ji dokončit nebo po domluvě v ní později pokračovat
- Plánování činností vychází ze zájmu a potřeb dětí. Děti jsou zapojovány do plánování vzdělávacích aktivit.
- Denní režim je flexibilní a může být upraven podle potřeb dětí, aktuální situace nebo průběhu vzdělávací činnosti.

Ranní scházení dětí, spontánní činnosti a svačina

- Děti se scházejí do 8.00 hod. Podrobnosti k přítomnosti dětí, které se vzdělávají povinně, jsou stanoveny ve školním řádu mateřské školy.
- V šatně na děti čeká každý den ranní úkol s rodiči. Je to velmi jednoduchá aktivita sloužící příjemnějšímu a plynulejšímu přechodu dětí do třídy, eliminaci stresu a zároveň participaci rodičů do dění třídy.
- Děti si samostatně chystají pití a označují svůj hrneček.
- Svačiny probíhají formou samostatné obsluhy. Děti si samy mažou pečivo, vybírají přílohu a podle své chuti se rozhodují o podobě i množství jídla.

Přímo a nepřímo řízené činnosti

- Pohybové aktivity zaměřené na pohyb, správné držení těla, pohybové hry. Mateřská škola je držitelem certifikátu Pohybová školka.

- Ranní kruh – děti se seznamují s tématem, probíhá evokace, sdílení, kdy si děti povídají o prožitcích, motivace dětí, aktivity pro všestranný rozvoj, nabídka činností, práce ve skupinách, rozdělení do Center aktivit
- Činnosti v centech aktivit – děti si samostatně volí, jakým způsobem budou na daném tématu pracovat, vybírají si činnosti, způsob provedení a obtížnost
- Reflektivní kruh probíhá po činnostech, děti si podávají zpětnou vazbu, sdílejí své pocity při práci ve skupinách, přemýšlí, co nového se naučily, komu pomáhaly, či kdo pomohl jim, jak se při práci cítily. Zpětná vazba probíhá skrze emotikony.

Pobyt venku

- Každodenně, vyjma nepříznivých podmínek (silný vítr, silný mráz, silný déšť).
- Pobyt venku probíhá na zahradě školy, v přilehlém parku, v lese a okolí obce.

Oběd

- Oběd je podáván od 11.30 hod.
- Děti se částečně podílejí na stolování.
- Mají možnost volby – mohou si zvolit, zda si vezmou celé jídlo nebo jen některou část.
- Děti do jídla nenutíme.
- Od 11.50 – 12.15 hod. si rodiče vyzvedávají děti, které jdou po obědě domů.

Odpolední odpočinek

- Zpravidla od 12.30 – 14.00.
- Čtení pohádek, poslech relaxační hudby, spolupráce se ZŠ – žáci jednotlivých ročníků chodí dětem číst.
- Podle věku a individuální potřeby spánku děti spí, odpočívají nebo se věnují klidové činnosti.

Odpolední činnosti

- Svačina – k dispozici od 13.50 hod.
- Zájmové činnosti, doplňkové aktivity, předškolní aktivity, činnosti rozvíjející individuální potřeby dětí, pobyt venku.

Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování. Mají dostatek času a prostoru pro spontánní, zájmové a pohybové činnosti. Povzbuzujeme u dětí chuť dívat se kolem sebe, naslouchat, mít aktivní zájem o okolí a objevovat, co se v něm skrývá.

Po celou dobu pobytu v mateřské škole odpovídají za bezpečnost dětí pedagogičtí pracovníci. Děti jsou stálým dohledem učitelky nebo asistentky pedagoga, a to jak ve třídě,

tak při pobytu venku a při všech přesunech mimo budovu školy. Pedagogové vedou děti k ohleduplnosti, dodržování pravidel bezpečného chování a spoluzodpovědnosti za své jednání.

Životospráva

Dětem je každodenně zajištěna plnohodnotná a nutričně vyvážená strava, která odpovídá aktuálním výživovým doporučením a hygienickým požadavkům dle platné legislativy. Jídelníček je sestavován na základě zásad racionální výživy dle stravovacích norem a je k nahlédnutí na webových stránkách školy, ve vestibulu mateřské školy a v aplikaci Naše MŠ.

- Pracovníci mateřské školy vedou děti ke zdravému životnímu stylu jak vzdělávací nabídkou, tak osobním příkladem.
- Zajištěn je dostatečný pitný režim v průběhu celého dne. Děti mají k dispozici vodu, čaj nebo šťávu.
- Děti nejsou nikdy nuceny do jídla, vhodnou motivací je snažíme vést k tomu, aby jídlo alespoň ochutnaly a pak se rozhodly, zda budou dále pokračovat, či ne. Vždy vycházíme vstříc individualitě dítěte a z informací od rodičů.
- V případě potřeby a jsou-li vytvořeny a dohodnuté podmínky, je možné upravit stravování dle specifických potřeb dětí se zdravotními problémy. Rodiče se po předchozí domluvě s vedoucí učitelkou MŠ dále domlouvají z vedoucí školní jídelny a hledají společnou cestu k řešení.
- Děti mají denně možnost pobývat venku a na školní zahradě, s výjimkou velmi nepříznivého počasí, otužovat se vzduchem a pohybem. Preferujeme především spontánní pohyb dětí dle vlastního výběru.
- Odpočinkové aktivity dětí jsou upraveny podle individuálních potřeb dětí. Pedagogický personál mateřské školy četbou pohádek a příběhů motivuje děti ke klidné relaxaci a spánku. Dětem s nižší potřebou spánku jsou nabízeny klidné činnosti ve třídě. Do spaní děti nenutíme.

Věcné podmínky

Mateřská škola má moderní světlé a dostatečně velké prostory pro předškolní vzdělávání. Prostorové uspořádání je účelně rozděleno do center aktivit, které slouží k individuálním a skupinovým hrám, ke vzdělávacím činnostem, k rozvíjení spolupráce a kooperace. Děti mají vše dostupné, učí se samostatnosti (při výběru) a zodpovědnosti (při úklidu).

Centra aktivit ve třídách mateřské školy:

- voda a písek
 - pokusy a objevy
 - domácnost
 - ateliér
 - pohyb
 - kostky
 - knihy a písmena
 - manipulační a stolní hry
 - dramatika
 - dílna
 - digi
-
- Děti mají prostor i pomůcky pro relaxaci, experimenty, rozvoj kreativity, pohyb, rozvoj technických dovedností, digitální gramotnost, také pro rozvoj předčtenářské a předmatematické gramotnosti.
 - Hračky, pomůcky a náčiní jsou uloženy v otevřených policích tak, aby je děti viděly a mohly je samostatně používat.
 - Jednotlivá centra jsou připravena tak, aby děti věděly, jak mají vrátit materiály a pomůcky. Každá věc má své místo, které je označeno fotografií. Jejich uložení je přehledné.
 - Prostředí mateřské školy je podnětné, estetické a napomáhá k osvojování nových poznatků.
 - Děti se samy, svými výtvary, podílejí na úpravě a výzdobě prostředí, dětské práce jsou přístupné rodičům.
 - Děti mají pod vedením pedagoga umožněn přístup k digitálním technologiím – interaktivní tabule, tablety, fotoaparáty. Využíváme je přiměřeně věku dětí.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Mateřská škola je součástí sítě mateřských škol s programem Začít spolu. Naše vzdělávání stojí na principech individualizace, prožitého učení a partnerského přístupu. Současně jsme zapojeni projektu Pohybová školka, v rámci které, je pohybová výchova nedílnou součástí každodenního vzdělávání. Rovněž se aktivně zaměřujeme na systematickou logopedickou prevenci. Ve spolupráci s odbornou logopedkou je zajišťována cílená podpora rozvoje řeči a komunikačních dovedností dětí. V rámci ORP Tachov jsme lídrem venkovního vzdělávání. Klademe důraz na propojení s přírodou. V rámci vzdělávacího komplexu Základní školy a Mateřské školy Halže bylo zřízeno školní poradenské pracoviště. Vedoucí učitelka mateřské školy je jeho členkou a aktivně se podílí na zajišťování kontinuity podpůrných opatření, spolupráci se školním metodikem prevence a výchovným poradcem. Tím je posílena provázanost mezi předškolním a základním vzděláváním a systematická podpora rozvoje každého dítěte.

Vize vzdělávacího programu

Naší vizí je vytvářet mateřskou školu jako místo, kde se každé dítě cítí dobře, bezpečně. Místo, kde jsou děti přijímány takové, jaké jsou – se svými potřebami, tempem i jedinečností. Usilujeme o to, aby děti chodily do mateřské školy s radostí, s pocitem přijetí, jistoty a důvěry. Podporujeme individualitu dítěte.

Základem naší práce jsou vztahy – respekt, spolupráce, otevřená komunikace a důvěra mezi dětmi, pedagogy, rodiči i širším společenstvím školy.

Naše mateřská škola vnímá dítě jako aktivního tvůrce učení. Podporujeme jeho přirozenou zvědavost, potřebu objevovat, tvořit, zkoušet a hledat vlastní cesty. Jako pedagogové jsme v tomto prostředí průvodci – nasloucháme, podporujeme, vedeme a respektujeme, aby děti mohly objevovat svět po svém. Věříme, že respekt, důvěra a bezpečí jsou základními kameny dětského růstu. Mateřská škola je zakořeněna v přírodním prostředí, které je nejen kulisou, ale i aktivním spolutvůrcem vzdělávání. Vědomě propojujeme předškolní vzdělávání s přírodními cykly, environmentálním cítěním a učením venku. Využíváme přírodu jako živou učebnu, která probouzí tvořivost, zvědavost a zodpovědnost.

Naším záměrem je vytvářet školku, kde nejen děti, ale i dospělí cítí, že sem patří. Kde každé rozhodnutí zanechává svou stopu – stopu, která roste.

Naše vize se promítá do každodenní pedagogické praxe – zejména do organizace dne, práce v centrech aktivit, podpory samostatnosti dětí, partnerské komunikace a rodinou a využívání přírodního prostředí jako přirozené součásti vzdělávání.

Hodnoty, o které se opíráme:

- **bezpečí a přijetí:** dítě se cítí v klidu, jistotě a ví, že je vítané
- **respekt a důvěra:** v děti, rodiče i kolegy, důvěřujeme procesu učení i vnitřní motivaci dítěte
- **laskavost a podpora:** pomáháme dětem růst, učit se, zvládat výzvy
- **odvaha být sám sebou:** dítě může být autentické, tvořivé a zvědavé.
- **propojení s přírodou:** příroda jako přirozené prostředí i hodnota
- **hra jako cesta učení:** spontánní, radostná, tvořivá
- **spolupráce a komunikace:** učíme se spolu, nejen vedle sebe
- **praktický život:** směřujeme k reálnému světu, k soběstačnosti a odpovědnosti

Dlouhodobé cíle mateřské školy

Dlouhodobé cíle mateřské školy směřují ke zkvalitňování vzdělávacího procesu, rozvoji profesních kompetencí pedagogických pracovníků a vytváření podnětného prostředí pro všestranný rozvoj dětí.

Ve vztahu k dětem usilujeme o:

- přibližování dětí k přírodě a rozvíjení jejich environmentálního vnímání,
- rozvoj pohybu a zdravého životního stylu, podporu přirozené potřeby pohybu,
- posilování samostatnosti, sebedůvěry, individuality a vnitřní motivace dětí, vedení k sebehodnocení,
- rozvoj klíčových kompetencí a základních gramotností prostřednictvím přirozených situací, hry, prožitku a objevování,
- posilování komunikačních a sociálních dovedností – naslouchat, vyjadřovat se, řešit situace,
- využívání aktivizujících pedagogických přístupů (prožitkové, situační a kooperativní učení)
- používání pozitivního jazyka.

Ve vztahu k zaměstnancům usilujeme o:

- vytváření pracovního prostředí vybízejícího k dalšímu osobnostnímu a profesnímu rozvoji a spokojenosti,
- podporu zaměstnanců ve všech inovativních aktivitách spojených s rozvojem mateřské školy,
- dodržování zásad slušné a konstruktivní komunikace,
- sdílení pedagogických zkušeností,
- prohlubování spolupráce mezi mateřskou a základní školou.

Ve vztahu k okolí usilujeme o:

- rozvíjení partnerské spolupráce s rodiči,
- spolupracovat s dalšími vzdělávacími institucemi, zapojovat se a tvořit kulturní dění, ovlivňovat svým příkladem vztah k životnímu prostředí.

Cíle vzdělávacího programu

V souladu s RVP PV směřujeme k rozvoji každého dítěte jako samostatné a sebevědomé osobnosti, která vnímá sebe i druhé s respektem, má důvěru v sebe i svět a jedná odpovědně k sobě i okolí. Usilujeme o to, aby dítě odcházelo z mateřské školy jako sebevědomá, samostatná a zvědavá osobnost.

Naší prioritou je:

- Vytvářet bezpečné, respektující a podnětné prostředí,
- podporovat rozvoj klíčových kompetencí přirozenou cestou,
- podpora komunikačních dovedností a jazykového rozvoje dětí.

Cíle vzdělávacího programu směřujeme zejména k tomu, aby děti:

- rozvíjely svou samostatnost, sebevědomí a schopnost rozhodovat se,
- navazovaly pozitivní vztahy s druhými lidmi, učily se spolupracovat a respektovat odlišnosti,
- rozvíjely komunikační dovednost a schopnost vyjadřovat své myšlenky, pocity a potřeby,
- získávaly základní poznatky o světě kolem sebe a učily se je využívat v praktických situacích,
- rozvíjely svou tvořivost, fantazii a schopnost řešit problémy.
- vytvářely si pozitivní vztah k přírodě, zdravému životnímu stylu a pohybu,
- učily se přebírat přiměřenou odpovědnost za své jednání a chování.

Součástí vzdělávacího programu je také systematická podpora rozvoje řeči a komunikačních dovedností dětí.

Strategie rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností

Rozvoj klíčových kompetencí a základních gramotností probíhá v mateřské škole přirozeně v průběhu každodenních činností. Vycházíme z aktivního učení dítěte, jeho přirozené zvědavosti a potřeby objevovat svět prostřednictvím hry, prožitku a vlastních zkušeností. Vytváříme podnětné prostředí, ve kterém mají děti možnost samostatně objevovat, spolupracovat s ostatními, klást otázky, hledat řešení a reflektovat své zkušenosti.

Klíčová kompetence k učení

Jak v mateřské škole naplňujeme klíčovou kompetenci:

- hra a spontánní objevování v centrech aktivit
- bádání, pokusy, experimentování
- řešení problémových situací a hledání různých řešení
- práce ve skupinách a vzájemní učení dětí
- projekty a činnosti vycházející ze zájmu dětí
- rozhovory
- reflexe a sebehodnocení

Očekávané výsledky učení	Vzdělávací strategie
Při učení využívá strategie pokusu a omylu	Prožitkové učení, situační učení, nepřímé řízené činnosti v CA
Záměrně se soustředí na činnosti a udrží pozornost	hra, přímo a nepřímé řízené činnosti v CA, kooperativní učení,
Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje	situační učení, hra
Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích	hra, řízené činnosti, situační učení

Klíčová kompetence komunikační

Komunikační kompetenci rozvíjíme prostřednictvím každodenních situací, ve kterých děti vyjadřují své myšlenky, pocity, potřeby, naslouchají druhým a sdílejí své zkušenosti. Podporujeme přirozenou komunikaci mezi dětmi i mezi dětmi a pedagogy. Děti mají možnost vyprávět, klást otázky, hledat odpovědi a spolupracovat při řešení různých situací. Vytváříme dětem prostředí, které podporuje otevřenou komunikaci, respekt k názorům druhých a rozvoj slovní zásoby.

Jak v mateřské škole naplňujeme klíčovou kompetenci komunikační:

- rozhovory v komunitním kruhu
- sdílení zážitků a zkušeností dětí
- naslouchání druhým
- práce s knihou, příběhem a obrázkovým materiálem
- dramatizace pohádek a námětové hry
- otevřené otázky podporující myšlení
- prezentace své práce

Očekávané výsledky učení	Vzdělávací strategie
Vyjadřuje se různými způsoby	situační učení, prožitkové učení, kooperativní učení, hra, nepřímé řízené činnosti
Prezentuje zkušenosti, zájmy a výsledky své práce či práce skupiny	kooperativní učení, situační učení, prožitkové učení, hra
Klade otázky a hledá na ně odpovědi	kooperativní učení, situační učení, sociální učení, hra
Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává	prožitkové učení, kooperativní učení, situační učení, sociální učení, hra

Klíčová kompetence občanství a udržitelnosti

Kompetenci k občanství a udržitelnosti rozvíjíme prostřednictvím každodenních situací ve třídě i mimo ni, ve kterých se děti učí respektovat pravidla společného soužití, spolupracovat s ostatními, vnímat své okolí a chovat se odpovědně k přírodě i lidem. Vedeme děti k tomu, aby si uvědomovaly důsledky svého jednání, dokázaly se podílet na společných činnostech a vytvářely si pozitivní vztah k prostředí ve kterém žijí.

Jak v mateřské škole naplňujeme klíčovou kompetenci:

- společné tvoření pravidel
- respektování třídních pravidel
- vzájemná spolupráce
- pobyt v přírodě
- recyklace, třídění odpadu
- budování komunity, spolupráce s rodiči
- vzbuzení zájmu o prostředí kolem sebe

Očekávané výsledky učení	Vzdělávací strategie
Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí	prožitkové učení, kooperativní učení, situační učení, sociální učení, hra
Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji	situační učení, prožitkové učení, sociální učení, hra
Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí	kooperativní učení, situační učení, nepřímo řízené činnosti v CA, hra
Přispívá k fungování společenství v mateřské škole	kooperativní učení, situační učení, sociální učení, nepřímo řízené činnosti v CA, hra
Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých	kooperativní učení, situační učení, sociální učení, hra, nepřímo řízené činnosti v CA
Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat	kooperativní učení, sociální učení

Klíčová kompetence osobnostní a sociální

Kompetenci osobnostní a sociální rozvíjíme prostřednictvím každodenních situací ve kterých děti poznávají samy sebe, učí se spolupracovat s ostatními, zvládat své emoce a navazovat vztahy s druhými. Vedeme děti k samostatnosti, sebedůvěře, respektu k ostatním a odpovědnému chování vůči sobě a svému okolí.

Jak v mateřské škole naplňujeme klíčovou kompetenci:

- komunitní kruh a sdílení prožitků dětí
- spolupráce při hrách a činnostech
- podpora samostatnosti
- vedení portfolia
- podpora vzájemné pomoci a ohleduplnosti
- pojmenovávání emocí, potřeb a názorů

Očekávané výsledky učení	Vzdělávací strategie
Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci	situační učení, hra, sociální učení, prožitkové učení
Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého	kooperativní učení, situační učení, sociální učení
Pojmenuje vlastní silné stránky	prožitkové učení, sociální učení, nepřímé řízené činnosti
Projevuje důvěru v sebe sama	prožitkové učení, kooperativní učení, situační učení, sociální učení
Vyjadřuje svůj názor	prožitkové učení, kooperativní učení, situační učení, sociální učení
Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým	situační učení, sociální učení, kooperativní učení
Rozlišuje vhodné a nevhodné chování	kooperativní učení, sociální učení, situační učení, hra
Chová se v souladu se základními společenskými pravidly	sociální učení, situační učení, hra

Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní

Kompetenci k podnikavosti a pracovní rozvíjíme prostřednictvím činností, ve kterých děti plánují, organizují a dokončují své činnosti, spolupracují s ostatními a učí se překonávat obtíže při řešení úkolů. Vedeme děti k samostatnosti, vytrvalost, odpovědnosti za vlastní práci a k radosti z dosaženého výsledku.

Jak v mateřské škole naplňujeme klíčovou kompetenci:

- společné plánování
- samostatná volba činností
- spolupráce ve skupině
- tvořivé činnosti
- setkávání s lidmi z různých profesí
- hra

Očekávané výsledky učení	Vzdělávací strategie
Přichází s vlastními nápady	kooperativní učení, situační učení, hra, nepřímo řízené činnosti, sociální učení
Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností	nepřímo řízené činnosti v CA, kooperativní učení, situační učení, sociální učení, hra
Ke změnám přistupuje jako k příležitostem	prožitkové učení, kooperativní učení, situační, sociální učení, hry
Dokáže měnit cesty k dosažení cíle	prožitkové učení, kooperativní učení, situační učení, sociální učení
Dokončí, co započalo	prožitkové učení, situační učení, sociální učení, nepřímo řízené činnosti, hra
Organizuje a realizuje svoje činnosti	kooperativní učení, situační učení, sociální učení, hra
Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi	prožitkové učení, kooperativní učení, sociální učení, hra
Oceňuje práci i úsilí druhých	prožitkové učení, kooperativní učení, situační učení, sociální učení
Spolupodílí se na společných rozhodnutích	Kooperativní učení, sociální učení, hra, nepřímo řízené činnosti, situační učení

Klíčová kompetence k řešení problémů

Kompetenci k řešení problémů rozvíjíme především prostřednictvím přirozených situací, her a objevování, badatelských činností, experimentování a společného hledání řešení. Děti vedeme k tomu, aby si všímaly souvislostí, kladly otázky hledaly různá řešení a nebály se chybovat. Podporujeme jejich zvědavost, experimentování a samostatné uvažování.

Jak v mateřské škole naplňujeme klíčovou kompetenci:

- práce s chybou
- hra
- porovnávání různých řešení
- řešení praktických situací (změny podmínek)
- „Vytváření“ problémové situace
- řešení konfliktů a hledání řešení

Očekávané výsledky učení	Vzdělávací strategie
Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů	kooperativní učení, situační učení, hra, nepřímo řízené činnosti
Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje	prožitkové učení, kooperativní učení, situační učení, sociální učení
Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací	kooperativní učení, prožitkové učení, situační učení
Rozpozná jednoduchý výzkumný problém a jeho možné řešení	prožitkové učení, kooperativní učení, situační učení
Tvořivě pracuje s informacemi	prožitkové učení, kooperativní učení, situační učení
Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů	prožitkové učení, kooperativní učení, situační učení
Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozích zkušeností	prožitkové učení, sociální učení, situační učení

Klíčová kompetence kulturní

Kulturní kompetenci rozvíjíme prostřednictvím činností, ve kterých děti poznávají různé formy umění, tvoří a vyjadřují své prožitky. Vedeme je k tvořivosti, citlivému vnímání okolního světa a respektu k tvorbě druhých.

Jak v mateřské škole naplňujeme klíčovou kompetenci:

- slavení svátků a místních tradic
- respekt k tradicím a zvykům, které dodržují druzí
- návštěvy divadla, kina, muzea a jiných institucí
- situační učení v návaznosti na aktuální děj
- výtvarná, hudební a dramatická tvorba

Očekávané výsledky učení	Vzdělávací strategie
Má povědomí o kultuře, umění a kulturním dění ve svém okolí	kooperativní učení, situační učení, sociální učení, hra
Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty	prožitkové učení, kooperativní učení, situační učení
Zapojuje se do tvůrčích činností	prožitkové učení, kooperativní učení, hra
Vyjadřuje své myšlenky a pocity prostředky různých druhů umění	prožitkové učení, kooperativní učení, sociální učení, hra
Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních	prožitkové učení, kooperativní učení, situační učení, sociální učení

Klíčová kompetence digitální

Digitální kompetenci rozvíjíme prostřednictvím smysluplného využívání digitálních technologií při poznávání světa, tvořivých činnostech a řešení úkolů. Děti vedeme k tomu, aby technologie využívaly jako nástroj pro objevování, zaznamenávání a sdílení svých zkušeností. Učíme je vnímat základní pravidla bezpečného a odpovědného používání digitálních technologií.

Jak v mateřské škole naplňujeme klíčovou kompetenci:

- práce s příběhy – bezpečnost
- smysluplné využití technologií – tablet, digitální lupa, interaktivní tabule
- práce s daty – obrázkové hádanky, piktogramy

Očekávané výstupy učení	Vzdělávací strategie
Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe	prožitkové učení, sociální učení, hra
Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií	prožitkové učení, kooperativní učení, situační učení, hra
Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy	Prožitkové učení, hra, robotické hry se sekvencemi, nepřímé řízené činnosti
Využívá digitální technologie doporučeným způsobem k zefektivnění vlastní práce	kooperativní učení, hra, sociální učení

Čtenářská gramotnost

Jak v mateřské škole rozvíjíme:

- pravidelně zařazujeme čtení příběhů, pohádek a básní, které společně s dětmi reflektujeme – ptáme se na souvislosti, hledáme pointu, rozvíjíme schopnost porozumět textu a vyjadřovat vlastní názor,
- využíváme komunitní a reflektivní kruhy, kde děti naslouchají, mluví k tématu, učí se argumentovat a souvisle formulovat myšlenky,
- nabízíme dětem písmena a číslice v centrech aktivit: obkreslování, skládání, třídění, práce s písmenkovými kostkami či magnetickými písmeny,
- vedeme děti k orientaci v tištěném textu a knize – práce s obrázkovými knihami, encyklopediemi,
- podporujeme dětské pokusy o vlastní zápis – podepisování výtvarů, tvorba „identifikačních průkazů“, symboly, značky a vlastní pokusy o psaní,
- využíváme prožitkové a dramatické činnosti – dramatizace pohádky, převyprávění příběhu, inscenační hry,
- cíleně propojujeme čtenářskou gramotnost s dalšími oblastmi (např. matematickou – práce s číslicemi v příběhu, environmentální – četba knih o přírodě),
- motorické čtení,
- volný výběr knih a jejich obměna,
- zapojujeme rodiče – sdílení oblíbených knih z domova.

Vzdělávací strategie:

Prožitkové učení

- děti přirozeně prožívají příběhy prostřednictvím poslechu, dramatizace a výtvarného či pohybového vyjádření
- děti pracují s knihou a textem na základě vlastního zážitku
- děti sdílejí své prožitky a dojmy z příběhu

Kooperativní učení

- děti společně sdílejí a interpretují obsah příběhu
- spolupracují při společných jazykových a tvořivých činnostech
- společně vytvářejí jednoduché výstupy (např. plakát)

Situační učení

- využíváme spontánní situace, kdy děti projeví zájem o text, písmena nebo knihu
- pracujeme s texty, které vznikají v běžném prostředí třídy

- reagujeme na otázky dětí a společně hledáme odpovědi

Sociální učení

- děti se učí naslouchat druhým a vyjadřovat vlastní názor
- přebírají jazykové a komunikační vzory od učitelky i vrstevníků
- sdílejí zkušenosti a doporučují si knihy

Hra

- využíváme jazykové, dramatické a tvořivé hry s příběhem a textem
- děti přirozeně pracují s písmeny, symboly a obrázky v rámci herních situací

Nepřímo řízené činnosti

- děti mají možnost samostatně pracovat s knihami a obrazovým materiálem v CA Knihy a písmena
- spontánně využívají písmena, symboly a obrázky ve své hře
- vybírají si knihy podle vlastního zájmu a sdílejí je s ostatními

Matematická gramotnost

Jak v mateřské škole rozvíjíme:

- Děti si vytvářejí početní představy – porovnávání množství, třídí předměty podle velikosti, barvy či tvaru, učí se chápat pojmy „více – méně – stejně“.
- Postupně se seznamují s číselnou řadou a základními číslicemi, přiřazují čísla k množství, orientují se v jednoduchých číselných hrách.
- Poznávají a pojmenovávají geometrické tvary, hledají je v prostředí a učí se je využívat při kresbě či stavbě.
- Rozvíjejí prostorovou orientaci – učí se vnímat polohu předmětů („nahore – dole“, „vlevo – vpravo“, „vpředu – vzadu“), orientují se v prostoru třídy i při pohybových hrách.
- V centru Pokusy a objevy se děti seznamují s měřením a porovnáváním – zkoumají, co je delší či kratší, těžší či lehčí, kolik se kam vejde, poznávají pojmy časové (dnes, zítra, včera).
- Při práci v centru Knihy a písmena se setkávají s matematickými symboly a znaky – čárky, puntíky, jednoduché tabulky, obrázkové grafy.
- Při hře v centru Kostky se rozvíjejí jejich konstrukční dovednosti – staví, tvoří vzory, hledají pravidelnosti.
- Matematické myšlení rozvíjíme také prostřednictvím společenských her (např. Člověče, nezlob se! Dětské verze Monopoly), kdy se děti učí dodržovat pravidla, počítat kroky či peníze.
- Průběžně zařazujeme i řešení jednoduchých problémových situací – hledání cesty v bludišti, dokončování řad, hledání logických souvislostí.
- Vytváříme prostředí, kde děti přirozeně manipulují s předměty, třídí, porovnávají, experimentují.
- Podporujeme děti v hledání vlastních postupů řešení.

Vzdělávací strategie

Prožitkové učení

- Děti získávají matematické zkušenosti prostřednictvím manipulace s předměty a praktických činností.
- Matematické pojmy objevují na základě vlastního pozorování a experimentování.

Kooperativní učení

- Děti společně řeší jednoduché matematické situace.
- Spolupracují při třídění, porovnávání a hledání řešení.

- Sdílejí své postupy a učí se od sebe navzájem.

Situační učení

- využíváme přirozené situace během dne k rozvoji matematického myšlení.
- Pracujeme s matematickými situacemi, které vznikají v běžném prostředí třídy.

Sociální učení

- děti přebírají strategie řešení od ostatních dětí
- pozorují různé způsoby řešení a zkoušejí je ve vlastní činnosti
- učí se vysvětlovat svůj postup a respektovat postupy druhých

Hra

- využíváme deskové, konstrukční a logické hry, které rozvíjejí matematické myšlení
- děti pracují s čísly, tvary a množstvím v herních situacích
- Odhadují množství a porovnává velikosti

Pedagogické diagnostikování

Pedagogické diagnostikování provádíme průběžně a systematicky prostřednictvím nástrojů a metod pedagogického diagnostikování sledujeme, zaznamenáváme a vyhodnocujeme individuální pokroky dětí směrem k očekávaným výsledkům ve vzdělávacích oblastech a klíčových kompetencích.

Svá zjištění využíváme při plánování vzdělávací nabídky, dalších aktivit a při předávání informací rodičům (o pokrocích v učení, vývoji a další podpoře dítěte, o podmínkách plynulého přechodu dítěte z mateřské školy do základní školy, o možnostech spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky).

Proces pedagogického diagnostikování probíhá v několika na sebe navazujících úrovních:

1. Průběžné sledování dítěte

Provádíme průběžné sledování dítěte v běžných situacích dne. Zjištění jsou zapisována formou krátkých denních záznamů (pozorování, poznámky, reflexe činností) a slouží jako základní podklad pro plánování vzdělávacích aktivit i individuální podporu dítěte.

Oblast sledování	Co sledujeme	Jak sledujeme
Sociální a emoční vývoj	Vztahy, empatii, řešení konfliktů	Pozorování, záznam, reflektivní kruh
Motorika	Jemná a hrubá motorika	Spontánní činnosti, řízené činnosti, výtvarné práce, pohybové aktivity
Řeč a komunikace	Slovní zásoba, výslovnost, vyjadřování	Rozhovor, hra, logopedická prevence
Kognitivní oblast	Pozornost, paměť, myšlení, předmatematické představy	Hry, experiment, činnosti v CA
Sebeobsluha a samostatnost	Hygienické návyky, oblékání, stolování	Každodenní režim

2. Portfolio dítěte

Každé dítě má své osobní portfolio, jeho hlavním smyslem je zachytit cestu a vývoj dítěte – jeho pokroky, prožitky, výtvary i reflexe, nikoliv hodnotit výkon. Portfolio je tvořeno kombinací několika částí:

- osobní list dítěte – základní informace o dítěti a rodině, jeho zájmech, oblíbených činnostech
- ukázky dětských výtvarů a prací – výkresy, pracovní listy, koláže, fotografie z činností

Do tvorby portfolio aktivně zapojujeme dítě. Má možnost ho komentovat a vybírat si práce, které do něj chce zařadit a které si chce odnést po dokončení domů. Portfolio tak

posiluje sebehodnocení, vnitřní motivaci dítěte a jsou využívána i při zápisu dítěte do základní školy.

3. Cílená pedagogická diagnostika (dvakrát ročně)

Dvakrát ročně, v listopadu a dubnu, provádíme systematické hodnocení rozvoje dítěte v rámci programu ISOPHI, která je navržena pro vzdělávání v mateřské škole a sleduje široké spektrum dílčích funkcí důležitých pro školní připravenost dítěte.

Diagnostika se zaměřuje na následující oblasti:

- grafomotorika
- předmatematické představy
- zrakové vnímání
- sluchové vnímání a sluchová diferenciacce
- jemná a hrubá motorika
- orientace v prostoru i čase

Zjištěné výsledky tvoří podklad pro:

- tvorbu individuálních podpůrných plánů pro dítě s ohledem na konkrétní oblasti, kde se projevují slabší funkce,
- cílený pedagogický zásah – plánování vhodných vzdělávacích aktivit,
- komunikaci s rodiči – sdílení výsledků diagnostiky, poradenství k dalšímu rozvoji dítěte doma i v mateřské škole,
- včasnou identifikaci možných rizik v oblasti školní zralosti.

Informace získané v rámci pedagogického diagnostikování jsou důvěrné a slouží výhradně k podpoře rozvoje dítěte. S údaji nakládáme v souladu s GDPR a etickými zásadami pedagogické práce.

Individualizace vzdělávání

Individualizace v naší mateřské škole vychází z respektu k jedinečnosti každého dítěte a je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Vnímáme dítě jako aktivního účastníka učení, který se rozvíjí vlastním tempem a na základě svých potřeb, zájmů a možností.

Pedagogové dítě dlouhodobě poznávají prostřednictvím systematického pozorování. Sledují jeho tempo práce, silné stránky, oblasti podpory, styl učení i aktuální úroveň zralosti. Získané poznatky využívají při plánování vzdělávací nabídky tak, aby umožňovala různé cesty k učení (pohybové, jazykové, tvořivé, badatelské aj.) a aby každé dítě mohlo pracovat na úrovni odpovídající jeho individuálním možnostem.

Individualizace prostupuje celým procesem vzdělávání – plánováním, realizací i hodnocením. V praxi je zajišťována zejména organizací prostředí do center aktivit, možností volby činností, diferencovanou nabídkou úkolů a průběžnou reflexí s dětmi. Učitel zde vystupuje jako průvodce, který podporuje děti otázkami, podněty a citlivou intervencí podle jejich individuálních potřeb, nikoli jednotným postupem pro všechny.

Součástí přístupu je vytváření bezpečného a inkluzivního prostředí. V případě potřeby škola spolupracuje s odbornými pracovišti a zajišťuje individuální podpůrná opatření. Cílem je, aby všechny děti – bez ohledu na své předpoklady či případné znevýhodnění – mohly zažívat úspěch, rozvíjet samostatnost a učit se vlastním tempem.

Praktické strategie individualizace při vzdělávání

Oblast individualizace	Konkrétní strategie v praxi	Cíl pro dítě
Zohlednění rozdílného tempa učení	Pedagog sleduje tempo dítěte během činností a přizpůsobuje mu míru podpory. Dítě má možnost pracovat vlastním tempem. Pokud potřebuje více času k dokončení úkolu, je mu poskytnut, případně nabídnuta pomoc – činnosti zjednodušit nebo ji rozdělit na menší kroky.	Dítě zažívá pocit úspěchu, učí se soustředit a dokončovat úkol v rámci svých možností
Volba činností dle zájmu dítěte	Děti si samostatně volí centrum aktivit, ve kterém chtějí pracovat. Pedagog jejich volbu respektuje a sleduje, jak se v jednotlivých centrech rozvíjejí. V případě potřeby dítě motivuje k postupnému vyvážení ve všech oblastech. Volba činností vychází z aktuálního zájmu, potřeb i osobního tempa dítěte.	Dítě rozvíjí samostatnost, odpovědnost a schopnost rozhodovat se podle vlastních zájmů a potřeb.
Diferenciace vzdělávací nabídky	Nabídka činností je koncipována dvouúrovňově. Jednodušší varianta pro mladší děti a náročnější pro starší a pokročilé.	Dítě má možnost volby podle svých možností.
Nabídka činností podle teorie mnohačetné inteligence (H. Gardner)	Plánování činností, které rozvíjejí různé druhy inteligence (jazykovou, logickou, hudební atd..)	Dítě objevuje své silné stránky.
Práce s nadanými dětmi	Pedagog nabízí rozšiřující činnosti, výzkumné projekty, samostatné úkoly, zapojení do vzdělávací nabídky pro starší děti.	Dítě rozvíjí svůj potenciál v náročnějších činnostech a má možnost rozvíjet své silné stránky.
Podpora dětí se SVP	Úzká spolupráce s asistentem pedagoga, rodiči a SPC. Pedagog diferencuje zadání, využívá speciální edukační pomůcky, využívá vizuální pomůcky, opakování a strukturování činností.	Dítě má reálnou možnost dosáhnout pokroku a zažít úspěch.
Volba míry podpory	Pedagog rozlišuje, kdy dítěti pomáhá, kdy ho nechává hledat řešení samo a kdy poskytne pouze návodnou otázku.	Dítě se učí vytrvalosti, rozvíjí tvořivé myšlení.
Sledování a evaluace individualizace	Pedagogové pravidelně reflektují, zda vzdělávací prostředí, metody a organizace umožňují individuální vývoj. Zjištění využívají při plánování.	Zvyšování kvality vzdělávání a efektivity podpory dítěte.
Formativní hodnocení	Pedagog poskytuje dětem konkrétní popisnou zpětnou vazbu.	Dítě vnímá svůj vlastní pokrok.

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je uspořádán do čtyř flexibilních integrovaných bloků, které tvoří rámec pro vzdělávací činnosti. Využíváme symboliku kruhu, který pro nás představuje soudržnost, propojení a vzájemnost.

Na tomto symbolu je postaven vzdělávací obsah, který se rozvíjí ve čtyřech kruzích:

Každý kruh představuje otevřený rámec pro plánování témat podle aktuálních potřeb, zájmů a zkušeností dětí. Jednotlivé integrované bloky se přirozeně prolínají a témata se mohou vzájemně doplňovat a vracet v různých souvislostech během školního roku.

Plánování vzdělávací nabídky probíhá na základě:

- **Pozorování dětí v různých situacích:** spontánní hře, skupinových aktivitách, komunikaci s ostatními. Tyto záměry se neustále upravují podle aktuálních potřeb dětí.
- **Spojení s RVP PV:** plánování reflektuje očekávané výsledky RVP PV – tj. kompetence v oblastech Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě, ten druhý a společnost, Dítě a svět.
- **Plánování vzhledem k autentickým situacím:** rozvíjíme činnosti, které vycházejí z reálných situací dětí (např. spolupracujeme během hry, řešení konfliktu, zájem o určitý příběh nebo téma) a vytváříme nabídku pro různorodé činnosti.
- **Plánování do center aktivit:** třídy jsou uspořádány do center, které nabízí více činností najednou (např. čtenářské, konstruktivní, badatelské, dramatické, výtvarné). Děti si volí kde a jak chtějí pracovat, což jim dává svobodu volby a seberegulace.

Integrovaný blok Kruh srdce

Integrovaný blok Kruh srdce je zaměřen na rozvoj sociálních a emočních kompetencí dětí a na vytváření bezpečného a podporujícího prostředí ve třídě. Děti získávají zkušenosti s navazováním vztahů, budováním přátelství, spoluprací a vzájemnou pomocí. Učí se rozpoznávat a vyjadřovat své emoce, naslouchat druhým a respektovat potřeby ostatních.

Témata tohoto bloku vycházejí z přirozených situací každodenního života v mateřské škole – ze společné hry, sdílení prožitků, řešení drobných konfliktů, spolupráce při činnostech nebo z budování vztahů mezi dětmi.

Součástí bloku je také poznávání významu rodiny, blízkých vztahů a společných hodnot. Děti se seznamují s tradicemi a svátky, které jsou součástí života rodiny i společnosti (např. Vánoce, Velikonoce a další lidové tradice), a učí se vnímat jejich význam.

Kruh symbolizuje rovnost, blízkost a sounáležitost. Setkávání v kruhu podporuje sdílení, otevřenou komunikaci a pocit bezpečí ve skupině.

Cíl integrované bloku

Podporovat u dětí schopnost navazovat a rozvíjet přátelské vztahy, spolupracovat s ostatními, komunikovat své potřeby a pocity a respektovat druhé. Děti jsou vedeny k rozvoji empatie, vzájemné pomoci, respektu k pravidlům soužití a k vnímání hodnot, které podporují pozitivní klima ve třídě i v širším společenství.

Vzdělávací oblasti, které IB podporuje a očekávané výsledky učení:

Dítě a jeho tělo

- využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem
- zvládá sebeobsluhu
- má osvojené základní hygienické návyky
- naplňuje své biologické potřeby
- zvládá základní pohybové dovednosti

Dítě a jeho psychika

- odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní bez jejich podpory
- navazuje a rozvíjí citové vazby
- rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či příběhu
- přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění

Dítě, ten druhý a společnost

- sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu
- spolupodílí se na udržování regionálních tradic
- přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou
- spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití
- zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu
- pojmenuje místo a zemi ve které žije
- navazuje a udržuje dětská přátelství
- začlení se do skupiny
- chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi
- dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých
- přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou

Dítě a svět

- orientuje se v blízkém prostředí – doma, v MŠ i v širším prostředí – v okolí MŠ a v obci

Integrovaný blok Kruh přírody

Integrovaný blok Kruh přírody rozvíjí vztah dítěte k přírodě, prostředí a světu, ve kterém žije. Podporuje dětskou zvědavost, radost z objevování a porozumění přírodním jevům a souvislostem. Dítě vnímá krásu, rozmanitost i proměnlivost živé a neživé přírody, učí se chápat zákonitosti, které v ní platí, a postupně si vytváří postoj odpovědnosti vůči životnímu prostředí. Tento blok vede děti k přímému poznávání přírody prostřednictvím pozorování, prožitku a vlastního objevování. Téma vycházejí z přirozených situací a změn v přírodě během roku, z pobytu venku a z každodenních zkušeností dětí.

Integrovaný blok rozvíjí environmentální gramotnost, vnímání základních přírodních cyklů a zdravý vztah k světu, jehož je dítě součástí.

Cíl integrovaného bloku:

Cílem integrovaného bloku Kruh přírody je podporovat v dětech zvědavost, radost z poznávání a porozumění přírodě v její celistvosti a kráse. Děti se učí vnímat přírodu jako prostor života lidí, zvířat i rostlin, poznávají základní přírodní jevy, cykly a souvislosti mezi živou a neživou složkou prostředí. Rozvíjejí schopnost pozorovat, experimentovat a získané poznatky využívat při každodenních činnostech. Blok směřuje také k vytváření pozitivního vztahu k životnímu prostředí, k projevům ohleduplnosti a k pochopení, že příroda i její ochrana jsou přirozenou součástí života člověka. Důraz je kladen na prožitkové učení, pohyb a přirozený pobyt venku, který podporuje zdravý dětí, tělesnou zdatnost i citlivost k prostředí.

Vzdělávací oblasti, které IB podporuje a očekávané výsledky učení:

Dítě a jeho tělo

- vyhledává příležitosti k pohybu
- prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost
- zvládá běžné způsoby pobytu v terénu, prokazuje obratnost
- překonává fyzické překážky
- zachovává správné držení těla

Dítě a jeho psychika

- pozná a pojmenuje osoby, zvířata a jevy, kterými je obklopeno

Dítě, ten druhý a společnost

- tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin

Dítě a svět

- pojmenuje a rozlišuje některé objekty živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy
- jedná s ohledem na ochranu životního prostředí
- zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami
- rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na zemi
- spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy
- porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody
- orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim
 - udržuje pořádek v blízkém prostředí
 - rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit

Integrovaný blok Kruh příběhů

Integrovaný blok Kruh příběhů rozvíjí jazykové, vyjadřovací a komunikační schopnosti dítěte prostřednictvím vyprávění, naslouchání, dramatizace a tvořivého zpracování příběhů, pohádek, písní či tradic. Prostřednictvím příběhů děti objevují svět kolem nás, učí se porozumět lidem, vztahům i vlastním prožitkům.

Dítě se učí vnímat příběh jako cestu k porozumění světu, lidem i sobě samému. V příbězích objevuje hodnoty, které utvářejí vztahy, posilují empatii a představivost, rozvíjejí fantazii a schopnost vyjádřit vlastní myšlenky a pocity. Tento blok přirozeně propojuje jazykovou, estetickou i sociální oblast vzdělávání a přispívá k rozvoji čtenářské a kulturní gramotnosti.

Cíl integrovaného bloku

Cílem integrovaného bloku Kruh příběhů je rozvíjet schopnost dětí vnímat, chápat a vytvářet příběhy v různých podobách – mluvené, zpívané, dramatické i výtvarné. Děti se seznamují s pohádkami, lidovými tradicemi a kulturními zvyky, učí se naslouchat, vyprávět, dramatizovat i tvořit vlastní příběhy. Záměrem je podpora jazykového rozvoje, představivosti, tvořivosti a estetického vnímání. Prostřednictvím příběhů děti prožívají emoce, učí se rozlišovat dobro a zlo, chápat souvislosti mezi jednáním a důsledky a vytvářejí si základní morální a hodnotové postoje. Blok zároveň podporuje rozvoj čtenářské gramotnosti a posiluje schopnost dětí vyjadřovat své myšlenky, naslouchat druhým a spolupracovat.

Vzdělávací oblasti, které IB podporuje a očekávané výsledky učení:

Dítě a jeho tělo

- ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel
- zvládá základy grafomotoriky
- vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu
- sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou

Dítě a jeho psychika

- orientuje se v základních emocích a pocitech
- správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči
- rozpozná rým, rytmitizuje
- vypráví jednoduchá děj
- rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj
- vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám
- předvídá a usuzuje děj z obrázku textu, vymyslí alternativní konec příběhu

- rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci
- vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu
- analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav
- sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově
- zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat
- používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty
- využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie
- rozliší český jazyk od jiných jazyků

Dítě, ten druhý a společnost

- vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností
- přijímá různé sociální role
- vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech
- ovlivňuje směřování společné činnosti
- zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými technikami a prostředky

Dítě a svět

- respektuje různé formy života

Integrovaný blok Kruh poznání

Integrovaný blok Kruh poznání podporuje přirozenou zvědavost dítěte a jeho touhu objevovat svět kolem sebe. Dítě se učí klást otázky, hledat odpovědi, zkoumat, porovnávat, experimentovat a chápat souvislosti. Blok rozvíjí základní poznávací procesy, myšlení, představivost i logické uvažování a podporuje aktivní učení dítěte prostřednictvím vlastního objevování, a tak přirozeně propojuje poznávací a jazykovou oblast, matematickou a digitální gramotnost a vede dítě k aktivnímu učení, tvořivému myšlení a schopnosti využívat získané poznatky v každodenním životě. Součástí bloku jsou témata, která podporují dětskou zvědavost a objevování světa v širších souvislostech (např. vesmír, technika, doprava apod.)

Cíl integrovaného bloku

Cílem integrovaného bloku Kruh poznání je rozvíjet poznávací schopnosti dítěte, podporovat jeho aktivní zájem o svět lidí, věcí, techniky a společenského života. Děti se učí vnímat svět prostřednictvím všech smyslů, pozorovat, zkoumat, formulovat vlastní poznatky a chápat základní principy, na kterých funguje okolní svět. Blok rozvíjí schopnost analyzovat, porovnávat, třídit a hledat vztahy mezi věcmi a jevy. Součástí tohoto bloku je také rozvoj základních matematických představ, orientace v prostoru a čase, chápání příčiny a důsledku i schopnost vyvozovat závěry. Důležitou součástí je také rozvoj technického myšlení i digitální gramotnosti – děti se učí rozpoznávat, k čemu technologie slouží a jak je bezpečně využívat.

Vzdělávací oblasti, které IB podporuje a očekávané výsledky učení:

Dítě a jeho tělo

- zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami
- rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí
- rozlišuje pomocí všech smyslů
- chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky
- koordinuje pohyby těla, ruky a oka

Dítě a jeho psychika

- určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary
- využívá analogii a jednoduchou strategii při hře
- uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů
- porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená jí graficky pomocí čárek a obdobných symbolů

- rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají
- postupuje podle slovních i obrázkových instrukcí
- pracuje s jednou a více podmínkami v zadání
- orientuje se v prostoru, rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy
- uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů
- určí míru objektů a porovná je pomocí poměrování
- rozřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností
- vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií
- učí se postupným načítáním po jedné konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění
- vyrovnává se s neúspěchem
- určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie
- uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času
- sestavuje prostorové objekty podle předlohy
- ověří správnost řešení
- rozpozná, které situace mohou a nemohou nastat
- využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech

Dítě, ten druhý a společnost

- identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými
- poradí si v nové situaci
- používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech

Dítě a svět

- jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání
- rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout
- rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi
- reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikové situaci

7. Plán evaluace

Autoevaluace mateřské školy je zaměřena na hodnocení podmínek vzdělávání, průběhu vzdělávání a výsledku vzdělávání. Vychází z vize a cílů mateřské školy a slouží k jejich průběžnému naplňování a rozvoji.

Cílem evaluace a hodnocení v mateřské škole je:

- Ověřovat a zlepšovat personální, materiální a organizační podmínky školy, které vytvářejí bezpečné, podnětné a funkční prostředí pro vzdělávání dětí. Součástí evaluace je také sledování dopadu profesního rozvoje pedagogických pracovníků na kvalitu výchovně – vzdělávací práce.
- Sledovat klima mateřské školy, kvalitu vztahů, komunikaci a spolupráci mezi dětmi i dospělými.
- Hodnotit, zda je denní režim vyvážený, respektuje biologické potřeby dětí a podporuje zdravý životní styl.
- Ověřovat funkčnost řízení mateřské školy, jasné vymezení kompetencí a efektivní organizaci práce zaměstnanců.
- Sledovat kvalitu spolupráce s rodinou, úroveň komunikace a míru zapojení rodičů do života mateřské školy.
- Sledovat rozvoj dětí
- Sledovat účinnost logopedické prevence a rozvoj komunikačních dovedností dětí.
- Ověřovat soulad ŠVP, vzdělávacích plánů na úrovni třídy v souladu s RVP PV.
- Vyhodnocovat úroveň environmentálního vzdělávání, vztah dětí k přírodě, rozvoj environmentální gramotnosti a podmínky pro pobyt a učení venku.

Podmínky vzdělávání			
Předmět autoevaluace	Metody a nástroje	Termíny a frekvence	Odpovědné osoby
Personální podmínky • odborná způsobilost pracovníků • profesní rozvoj	Plán DVPP, kontrola a rozbor dokumentace	2x ročně	Ředitelka, vedoucí učitelka
Materiální (věcné podmínky) • vybavení tříd • vybavení školní zahrady • soulad s bezpečnostními a hygienickými normami	Záznamy z kontrol BOZP, PO	Průběžně	Ředitelka, vedoucí učitelka
Organizační podmínky Vhodnost a účinnost organizace dne	Pedagogické rady, konzultace, hospitace, vzájemné náslechy	Průběžně, minimálně 2x ročně	Ředitelka, vedoucí učitelka, učitelky MŠ
Podmínky pro pobyt venku a EVVO	Dotazník	1x ročně vyhodnocení	Vedoucí učitelka, učitelky MŠ
Psychosociální podmínky • klima školy • způsob komunikace s dětmi • nastavení pravidel ve třídě • respektování potřeb dětí • týmová spolupráce	Pohovory vedoucí učitelky s pedagogickými pracovníky, dotazník pro zaměstnance, kontrolní činnost, hospitace	Průběžně, nejméně však 1x ročně	Ředitelka, vedoucí učitelka, učitelky MŠ, asistent pedagoga, školnice
Životospráva • stravování • pobyt venku • respektování individuální potřeby aktivity, spánku a odpočinku dětí	Hospitace, kontrolní činnost	Průběžně	Ředitelka, vedoucí učitelka, učitelky MŠ, asistent pedagoga, vedoucí školní jídelny
Řízení mateřské školy • informační systém MŠ • vymezení kompetence pracovníků • kontrola a hodnocení práce zaměstnanců	Směrnice, kontrolní činnost	Průběžně	Ředitelka, vedoucí učitelka
Spolupráce s rodinou • vztahy mezi zaměstnanci a rodiči, způsob komunikace • možnost rodičů podílet se na dění v MŠ • informovanost rodičů	Konzultace, pravidelná a otevřená měsíční setkání ŘŠ	Průběžně	Ředitelka, vedoucí učitelka, učitelky MŠ

Průběh a výsledky vzdělávání

Předmět autoevaluace	Metody a nástroje	Termíny a frekvence	Odpovědné osoby
Soulad vzdělávacích plánů se ŠVP • naplňování očekávaných výstupů učení • evaluace výsledků vzdělávání	Pedagogické porady, třídní knihy, šablona pro plánování příprav	Průběžně, po ukončení tématu ve třídě	Vedoucí učitelka, učitelky MŠ
Hodnocení výchovně-vzdělávacího procesu • učební prostředí • komunikace • výchovné a vzdělávací strategie • spolupráce s rodinou • hodnocení a plánování	Evaluační dotazník z knihy Kompetentní učitel 21.století, hospitace, kontrolní činnosti, pedagogické porady, sebereflexe pedagoga	Průběžně, 1x ročně	Ředitelka, vedoucí učitelka, učitelky MŠ
Logopedická prevence v MŠ	Záznamy, konzultace	Průběžně	Vedoucí učitelka, učitelky MŠ, asistent pedagoga
Minimální preventivní program		1 x ročně	Vedoucí učitelka, učitelky
Environmentální výchova • vztah dětí k přírodě • environmentální gramotnost	Analýza činnosti se zaměřením na environmentální vzdělávání, projekty	Průběžně	Vedoucí učitelka, učitelky MŠ